

Paul Leibovici

În memoria lui Simon Peres

În interviul acordat de Şimon Peres z.l., două luni după alegerea sa ca Preşedinte al Statului Israel, cu prilejul Anului Nou, pe data de 12 sept.2007: „Este un prilej unic de a progresa în vederea încheierii unei păci, şi ne este interzis de a neglija această situaţie favorabilă”. Apoi a adăugat: „avem cu cine să dialogăm, dar trebuie să ne ferim ca discuţiile să nu se transforme în polemică. E de preferat să fii travestit în ied, decât să fii un ied cu răcnet de leu”.

Şimon Peres a fost ales Preşedinte al Statului Israel după o lungă carieră politică care a început în anii tinereţii, ca mucenic harnic şi plin de iniţiative în anturajul celui care a fost şi va rămâne în istoria Israelului, întemeietorul statului – David BEN GURION.

În preajma recunoaşterii de către Naţiunile Unite a noului stat „Israel”, au fost numeroase informaţii despre o intervenţie a statelor arabe, care se vor împotrivi şi vor porni un război împotriva tânărului stat Israel.

Conducătorii Sionistului în frunte cu Ben Gurion şi grupul care-l înconjura au cerut ajutor militar, respectiv arme de luptă atât Statelor Unite cât şi Angliei. Dar, cu toate presiunile exercitate de evreii americani, pro-Israel, răspunsurile au fost negative.

Şimon Peres i-a propus lui Ben Gurion să se apeleze la conducerea Franţei. „Cu toate că nu vorbeam la acea dată limba franceză, am plecat în Franţa şi în acest mod, ducând tratative, am obţinut ajutor prin livrarea imediată a armamentului necesar”.

E necesar să menţionez, înainte de a trece în revistă cariera politică şi diplomatică a lui Peres, ca visul tinereţii sale era să fie poet. Un vis care s-a realizat în paralel cu cariera sa. Atunci când Şalom Hanoh, reporter la ziarul Maariv, i-a pus întrebarea: „Ce aţi fi preferat să fiţi: Preşedinte sau prim-ministru?” Peres a răspuns: POET. În continuare Hanoh i-a replicat: Din

scris nu se poate trăi. Răspunsul lui Peres: Niciodată nu m-a preocupat „din ce mă voi întreține, eu mă mulțumesc cu ce am”.

Într-un interviu cu Țipi Șohat, Peres a fost întrebat despre educatorii săi:

„Bunicul din partea mamei, Tzvi Melțar, evreu religios, care a învățat la ieșiva (școală religioasă) împreună cu Bialik, a cântat la vioară și l-a citit pe Tolstoi. A cântat și la mandolină și îl aprecia pe Ceaikovski. Berl Kațnelson m-a educat și mi-a dezvoltat simțul ideologic și pasiunea pentru literatură, lectura cărților, aprecierea limbii ebraice.

În ceea ce privește pe David ben Gurion, el a fost cel care a avut cea mai mare influență asupra mea, m-a învățat să mă lupt în viață. Chiar și atunci când eram susținut de putini, nu am cedat.

Peres a fost educat într-un spirit religios, dar după ce a descoperit sionismul, pentru el aceasta a devenit credința de bază. Cu toate acestea, ca politician, ducând tratative cu reprezentanții partidelor religioase, s-a comportat „ca în fața bunicului meu”.

Limba ebraică a învățat-o de la Ihoșua Rabinovici, cel care peste ani a devenit ministru de finanțe al Israelului. Peres a citit și studiat mult.

Este cunoscut că mai toți conferențiarilor politici israelieni, atunci când sunt invitați în America, Anglia, Franța să conferențieze, primesc onorarii. Șimon Peres era de părere că un conducător al unui partid muncitoresc nu trebuie să ia bani.

Cea mai mare realizare a sa din cursul unei carierei politico-diplomatice îndelungate au fost: centrala atomică de la Dimona, operația Entebe și lupta strategică pentru Pace cu arabii. Această problemă trebuie tratată cu prudență și tenacitatea necesară. Peres considera pe Abu Mazen ca o persoană demnă de a purta un dialog cu rezultate pozitive. Din nefericire, de multe ori a fost dezamăgit și eforturile lui de a soluționa conflictul au rămas zadarnice.

După lectura cărții „Porumbelul și tânărul” a scriitorului Meir Șalev, fiind întrebat: ce părere are despre părerea autorului „Eretz Israel este o țară mică în care se poate trăi și se poate muri pentru ea”, Peres a declarat: „Ambiția mea este ca Eretz Israel să fie o țară mare în care se poate trăi. Pentru aceasta, noi trebuie să-i venim în sprijin”. În ceea ce privesc principiile de conducere a țării, securitate și pace, Peres a optat pentru pace, fiind convins că în felul acesta se va întări și securitatea Israelului. Fapt subliniat în discursul scriitorului Amos Oz la înmormântarea lui Simon Peres: „Este posibilă pacea și este obligatorie, de neînlăturat”. Obama a fost categoric: „Peres a înțeles că existența Israelului poate fi asigurată cu adevărat numai pe baza unui tratat de pace cu vecinii săi”.

În decursul vieții a primit numeroase premii și distincții, printre care: Doctor al Universității din Haifa; Laureat al premiului Nobel pentru Pace; Ordinul călugăresc Micha cel Sfânt – acordat în 2008 de Regina Angliei; Medalia libertății acordată de Președintele USA Barak Obama 2014 și Medalia de aur a Congresului American în 2014.

Poporul israelian și în general evreii din întreaga lume ne aplecăm cu deosebit respect în fața lui și a moștenirii lui, îi vom perpetua amintirea și vom continua efortul de a realiza idealul lui de pace pentru statul Israel.